

HAŞİR RİSALESİ SORULAR VE CEVAPLAR

Soru 1: Metindeki "manevra meydanı" benzetmesiyle, dünyanın hangi geçici durumu vurgulanır?

- A) Mutlak adaletin tecelli yeri olması
- B) Temelsiz bir misafirhane olması
- C) Felsefecilerin inatla savaştığı bir yer
- D) Sadece bitkilerin dirildiği bir bahçe

Soru 2: Metne göre Hafız isminin tecellisiyle insanın amellerinin kaydedildiğine en büyük delil nedir?

- A) Güneşin her sabah yeniden doğması
- B) Baharda ağaçların yaprak açması
- C) İnsanın kuvve-i hafızası ve meyveler
- D) Felsefecilerin inkârlarının kaydedilmesi

Soru 3: Hikâyedeki sersem adam, padişahı inkâr ederken metinde doğrudan hangi cümleyi kurar?

- A) "Kendi aklıma güvenirim."
- B) "Bu dünya bir manevra meydanıdır."
- C) "Mahkeme-i kübraya inanmıyorum."
- D) "Padişah kimdir? Tanımam."

Soru 4: Dünyada zalimin izzetinde, mazlumun zilletinde gitmesi neyin habercisidir?

- A) Dünyanın fani bir oyun yeri olduğunun
- B) İnsanın fitratında zulmün yattığının
- C) Bir mahkeme-i kübraya bırakıldığının
- D) Adaletin sadece ahirette var olduğunun

Soru 5: Her mevcuda binler hikmet takan Sâni', insanı ebedi yaşatmazsa hangi sıfatına zıt iş yapmış olur?

A) Sadece Kadîr sıfatına

B) Hakîm ve Âdil sıfatlarına

C) Celal ve Kahhar sıfatlarına

D) Hafız ve Rakîb sıfatlarına

Soru 6: Kur'an'ın haşri ispat ederken "Size böyle nimet eden bir zat..." manasını içeren alıntı hangisidir?

A) "Emr-i kün feyekûn" ile ihya edip...

B) "El-hükmü li'l-galib" kaidesiyle...

C) "Ellezi ceale leküm mineşşeceri..."

D) "Sübhanellezi biyedihî melekut..."

Soru 7: Gençleri zulümden ve tahribattan durduran tek his metne göre nedir?

A) Ailelerine duydukları derin saygı

B) Cehennem endişesi ve fikri

C) Mahkeme-i kübra'da tartılma korkusu

D) İhtiyarların tecrübelerinden ibret alma

Soru 8: Zabitin cüzdanındaki uzun süreli rütbe ve maaş kaydı, insanın hangi yönünü temsil eder?

A) Hayal kuvvesi ve ebed arzularını

B) Dünyadaki zenginlik hırsını

C) Sadece bu dünyada kalacak olan bedenini

D) Felsefecilerin aklî delillerini

Soru 9: Ahiret inancı olmazsa çocukların psikolojik durumu metinde nasıl betimlenmiştir?

A) Sadece kendi başlarına oyuncaklarla avunurlar.

B) Ölüm korkusuyla divane bir hayvana dönerler.

C) Aile bağlarını tamamen reddederler.

D) Sadece bedeni hazlara yönelirler.

Soru 10: Melaikenin varlığı, hangi uhrevi gerçeğin doğrudan bir kanıtı sayılmıştır?

A) Alem-i bekanın ve ahiretin vücuduna

B) Güneşin bir gün dürüleceğine

C) Dünyanın fani bir tarla olduğuna

D) İnsanın hayvandan üstünlüğüne

Soru 11: "Ma'kes-i vahiy ve mazhar-ı ilham olan kalpten uzanan bir nisbet-i Rabbaniye" olarak tanımlanan kavram nedir?

A) Uydu

B) Gazete

C) Telgraf

D) Telefon

Soru 12: Metinde "sofestaî eblehler" olarak nitelenen grubun temel hatası nedir?

A) Her şeyin vücudunu inkar etmeleri

B) Din eğitimine karşı çıkmaları

C) Peygamberin mucizelerini inkar etmeleri

D) Sadece kendi akıllarına güvenmeleri

Soru 13: Metinde Hz. Muhammed'in (sav) ubudiyeti ile neyin inşasına sebep olduğu doğrudan nasıl ifade edilir?

- A) "Risaletiyle hidayetin kapısını aralamıştır."
- B) "Bütün resullerin seyyididir, enbiyanın imamıdır."
- C) "Ulûhiyet, peygamberleri göndermekle kendini gösterir."
- D) "Risaletiyle dünyanın, ubudiyetiyle âhiretin kapısını açar."

Soru 14: Mazi ve müstakbeldeki mahlukatın "ruhlu birer sübut-u ilmîleri vardır", ifadesi hangi inanç rûknüne kanıttır?

- A) Peygamberlere iman
- B) Kaza ve kadere iman
- C) Meleklerle iman
- D) Kitaplara iman

Soru 15: Metinde haşirde ecsadın "defaten" inşasına verilen en güçlü bedihî misal nedir?

- A) Güneşin her sabah doğması
- B) Bir boru sesiyle ordunun toplanması
- C) Ağaçların baharda çiçek ve yaprak açması
- D) Çekirdeklerin toprağa düşmesi

Soru 16: "Zıt kendi zıddına inkılap eder" safsatası bağlamında en muhal durum doğrudan nasıl örneklendirilmiştir?

- A) Nihayetsiz bir merhametin mutlak gaddarlık olması
- B) Hakiki cemal iken, ayn-ı çirkinlik olması
- C) Felsefecilerin doğruyu yanlış görmesi
- D) Karanlığın aydınlığa aniden dönüşmesi

Soru 17: Bir eşyanın veya çekirdeğin sümbül vermeden yok olması, metne göre neden abes değildir?

A) Çekirdek kendi iradesiyle fenayı seçtiği için

B) Toprağın verimini artırdığı için

C) Hayvanlara rızık olduğu için

D) Sâni'ine sanatını teşhir gayesini yerine getirdiği için

Soru 18: Yedinci Şuâ'ya atıfla, kâinatın bir tek zatın mülkü olduğu anlaşılmazsa ne tür bir zıtlık oluşur?

A) Meleklerin varlığı anlamsız kalır

B) Rahmet-i vâsia tazibden, hikmet abesiyetten kurtulamaz

C) İnsan tamamen nefsanî hazlara yönelir

D) Tüm geçmiş zaman anlamsızlaşır

Soru 19: "İzeşşemsu kuvviret" ayetinin tefsirinde, güneşin dürülmesi hangi dünyevi olayla kıyaslanmıştır?

A) Bir memurun işini bitirip metnini toplamasıyla

B) Felsefecilerin ışığı reddetmesiyle

C) Çekirdeğin toprağın altına gizlenmesiyle

D) Ağacın kışın yapraklarını dökmesiyle

Soru 20: Metinde "zeval-i lezzet dahi elemdir" ilkesiyle anlatılmak istenen temel insan psikolojisi nedir?

A) Geçmişteki anıların her zaman mutluluk vermesi

B) İnsanın acıya karşı dayanıklılık eşiğinin düşüklüğü

C) Lezzetli yemeklerin sağlık üzerindeki olumsuz etkileri

D) İnsanın geçici nimetlerin bitişinden acı duyması

Soru 21: Yazarın hakikatleri "hikâyeler suretinde" yazmasının asıl gerekçesi metinde hangi doğrudan alıntıyla verilmiştir?

A) Hikâyelerin hayalî değil, somut hakikatler olması

B) Teshil ve hakaik-i İslâmiyenin makuliyetini göstermek

C) İnsanları korku ve ümit arasında dengede tutmak

D) Avam lisanıyla felsefi tartışmaları bitirmek

Soru 22: Dünyadaki adaletsizliklerin metne göre "hikmet ve adalet" bağlamında kanıtladığı temel uhrevî gerçeklik nedir?

A) Dünyanın muvakkat bir manevra meydanı olduğu

B) İnsanın fitraten isyana meyilli yaratıldığı

C) Mutlak adaletin tecelli edeceği bir mahkeme-i kübra lüzumu

D) Padişahın merhametinin mutlak cezaya mani olduğu

Soru 23: Metne göre Haşre akıl ile gidilememesinin sırrı, haşr-i a'zâmın ism-i a'zâmın tecellisi olmasıdır.

Evet

Hayır

Soru 24: Metne göre, bir ağacın programının küçük bir çekirdek kadar yer kaplaması hangi İlahi ismin cilvesidir?

A) Kuddüs

B) Gaffar

C) Rezzak

D) Hafız

Soru 25: Metinde "nevruz-u sultanî" tabiri aşağıdakilerden hangisini simgelemektedir?

- A) Eski bir gelenek olan bayram kutlamasını
- B) Padişahın tahta çıkış yıl dönümünü
- C) Haşır ve yeniden diriliş vaktini
- D) Doğadaki mevsimsel bir değişikliği

Soru 26: "Hiç mümkün müdür ki..." sorusunun metinde çok sık tekrarlanma amacı nedir?

- A) Okuyucunun dikkatini çekmek
- B) Soru-cevap yöntemiyle anlayışı artırmak
- C) Kelime hazinesini göstermek
- D) İnkârın akıl dışı ve imkânsız olduğunu vurgulamak

Soru 27: Metne göre "Nihayetsiz cûd", mantıksal olarak neden ebedi bir cenneti zorunlu kılar?

- A) Dünya hayatındaki fani nimetlerin sayıca yetersiz kalması
- B) İkrâm edilenin daimi şükrü için devamlı varlık talep etmesi
- C) Zalimlerin dünyada cezasız kalıp mazlumların ezilmesi
- D) İnsanın fitraten adaletsizliğe dayanamayan bir varlık olması

Soru 28: İnsanın hafızası ve ağaçların meyveleri gibi "küçük cüzdanlar", metinde doğrudan hangi kavramın varlığına delil sunulur?

- A) Mahkeme-i Kübra'da kurulacak olan mizan terazisine
- B) Sûr-u İsrâfil'in yaratılışına ve ani dirilişe
- C) Levh-i Mahfuz-u A'zam'ın hakiki varlığına
- D) Âlem-i ervahtaki ruhların ebedi bekasına

Soru 29: Ahiret inancı olmazsa, toplumdaki gençlerin düşeceği sosyolojik durum metinde hangi ifadeyle betimlenmiştir?

A) Aile bağlarının kopup suni bir refakata dönüşeceği

B) "El-hükümü li'l-galib" kaidesiyle zayıflara zulmedecekleri

C) Ölüm korkusuyla divane bir hayvana dönecekleri

D) İstikbal endişesiyle hüznün ve yeis içinde kalacakları

Soru 30: İbn-i Sina'nın "Haşre akıl ile gidilmez" tezine karşı "Onuncu Söz"ün getirdiği temel eleştiri nedir?

A) Felsefenin tamamen reddedilip sadece hadislere dayanılması gerektiği

B) Haşrin bir nakil meselesi olup akli ispatlara muhtaç olmaması

C) İbn-i Sina'nın ulema-i İslâm'ın naklî delillerini anlamamış olması

D) Akıl tek başına aciz kalsa da Kur'an nuruyla haşrin aklen ispatlandığı